

Barnkonsekvensanalys Prästkragens förskola

1. Beskriv ärendet där beslutet har fattats

Inriktningen att avveckla mindre förskolor och förskolor i lokaler som inte är ändamålsenliga, i första hand förskolepaviljonger och lägenhetsförskolor, har funnits med i kommunens lokalförsörjningsarbete under ett antal år. Inriktningen att avveckla mindre förskolor och planera för större kommunala förskolor har bland annat att göra med förutsättningarna för tillagning av mat på plats på förskolorna. Tillagningskök, och möjligheterna att i övrigt bedriva effektiv förskoleverksamhet med hög kvalitet, förutsätter att förskolorna har en viss storlek.

I augusti 2022 avvecklas förskolorna Pilekvisten, Klöver, Prästkragen och Änghög. Avvecklingarna genomförs i enlighet med bildningsnämndens lokalrevision samt kommunens lokalförsörjningsplan, samtidigt som nya förskolor startar i helt nybyggda och ändamålsenliga förskolelokaler. För den som inte önskar plats för sitt barn på någon av de nya förskolorna erbjuder bildningsnämnden plats på någon av kommunens övriga förskolor.

Bildningsförvaltningen har, utifrån ett direktiv från den politiska ledningen att titta på lösningar som innebär att samtliga barn från respektive förskola kan beredas plats på samma förskola och att personalen ska få följa med, tagit fram lösningar för respektive berörd förskola. För barnen på Prästkragens förskola innebär detta att de erbjuds plats på Solrosens förskola. 37 barn är berörda av avvecklingen. Därutöver finns 12 barn på förskolan som fyller 6 år under året, och som därmed ska börja förskoleklass hösten 2022.

Syftet med en barnkonsekvensanalys är att säkerställa att barns rättigheter finns med i beslutsfattandet inom en verksamhet. I genomförandet av denna analys har Barnombudsmannens stödmaterial Prövning av barnets bästa använts som inspiration.

I denna fråga har beslut redan fattats om att Prästkragens förskola ska stängas ned. Barnkonsekvensanalysen görs därför i syfte att belysa hur situationen kan bli så bra som möjligt för barnen, med fokus på kompensatoriska åtgärder.

2. Inhämtning av synpunkter

Då barnen i detta fall bedömts vara alltför unga för att själva medverka i intervjuer (artikel 12) som rör förskolans nedläggning, är det i stället rektor, biträdande rektor och förskolepersonal som har intervjuats. Samma frågor har ställts vid samtliga intervjuer, se bilaga. Personalen har intervjuats gruppvis (två gruppintervjuer). Därtill har en intervju med rektor och biträdande rektor gjorts.

Intervjuerna har genomförts av Karin Jeppsson, samordnare ANDT och barnkonventionen, kultur- och fritidsförvaltningen. Intervjuerna har dokumenterats av Dragana Lapcevic, administrativ chef på bildningsförvaltningen.

Under intervjuerna har rektor, biträdande rektor och förskolepersonal bland annat fått ge sin bild av hur barnen upplever situationen. Här nedan följer en sammanfattande redogörelse utifrån respektive frågeställning.

Intervjuerna genomfördes den 20 oktober 2021.

Hur upplever ni nuvarande situation, inför kommande nedstängning av förskolan?

- Det var en chock från början, personalen kallades hastigt till ett möte och det framgick inte vad det skulle handla om. Det skapade mycket oro och kunde ha hanterats bättre av beslutsfattarna. Först besked om avveckling, sedan ett par dagar senare information om flytt till förskolan Solrosen.
- Personalen har sökt sig till Prästkragens förskola av en anledning; att få jobba på en mindre förskola. ”Vi är som en familj och trivs jättebra”. Så nyheten om avvecklingen var inte rolig, många tårar. Visserligen har det tidigare talats om att små förskolor ska avvecklas. Lokalerna på Prästkragen behöver renoveras, det är slitet och luften är dålig. Men på förskolan finns barn som kommit dit efter omplacering från andra förskolor, där föräldrar aktivt har valt en mindre förskola.
- Personalen anser inte att barnens perspektiv funnits med i planeringen, barn har redan placerats inför hösten.
- Vårdnadshavarna fick information via meddelande som lades i barnens fack, de hade frågor som personalen inte kunde besvara. Här menar personalen att de borde ha fått mer information i syfte att kunna bemöta vårdnadshavarna på ett bättre sätt. Vårdnadshavarna vill veta var personalen ska arbeta framöver.
- Dock har det hela lättat sedan beskedet kom angående flytt av barn och personal till förskolan Solrosen. Personalen blev glada över detta besked. Vårdnadshavarna kämpar samtidigt vidare för att Prästkragen ska finnas kvar.
- Rektor och biträdande rektor är nya i sina roller och har ännu inte hunnit skapa relationer med personalen. Upplever dock situationen som lugn just nu i och med beskedet angående flytt till förskolan Solrosen. Personalen har landat i detta beslut. Viktigast är att ha barnen i fokus. Samtidigt kom beslutet om avvecklingen ganska hastigt, här kunde saker och ting ha gjorts annorlunda så att man hade fått både personal och vårdnadshavare med sig.
- När det bjöds in till mötet där det skulle ges besked om avvecklingen kunde det ha framgått att det gällde en organisatorisk fråga, det var någon i personalen som trodde att det rörde sig om ett dödsfall.
- Vårdnadshavarna fick, som tidigare nämnts, information om avvecklingen via barnens fack, men de som inte var på plats den dagen fick veta via Trelleborgs Allehanda. De borde i stället ha kontaktats för att undvika att det blev på detta sätt.

Hur bedömer ni att barnen upplever situationen?

- Personalen märker via barnen att en del vårdnadshavare pratar om avvecklingen hemma. Förskolan har många känsliga barn och en del barn har svårt för förändringar. Vårdnadshavare har uppmanats att inte prata så

mycket med barnen om detta, i syfte att förebygga onödig oro. Personalen försöker behålla lugnet så att barnen ska kunna känna sig lugna.

- Rektor och biträdande rektor bedömer att situationen än så länge inte drabbat barnen. Har barn reagerat beror det på samtal om detta i hemmet.
- En riskbedömning behöver göras gällande personalen.

Hur kan ni tillsammans göra för att barnens flytt till en annan förskola ska bli så bra och trygg som möjligt? Utifrån barnens bästa, vad anser ni är viktigt att fokusera på och varför?

- I nuläget är det inte mycket som kan göras, först då det är bestämt hur allt ska bli kan barnen börja förberedas inför flytten, i syfte att den ska bli så trygg som möjligt. Då kan personal och barn prata om förskolan Solrosen och hälsa på där. Viktigt att agera professionellt och vara i nuet; att jobba på som vanligt så att barnen kan känna sig trygga.
- En fundering är hur det kommer bli att flytta till Solrosen. Hur går exempelvis tankarna där hos personalen?
- Rektor och biträdande rektor menar att det behöver tas fram en plan. Tillsammans med pedagoger och till viss del vårdnadshavare kommer barnen att grupperas i lämpliga grupper. Specialpedagogerna har en viktig roll i att hjälpa de barn som har det tufft. En plan kommer att ta form efter jul. I den mån det är möjligt kommer minst en pedagog att följa barngruppen i syfte att det ska bli tryggt. Under nästa termin kommer barn och pedagoger att besöka Solrosens förskola vid ett flertal tillfällen.
- Under vårterminen kommer minst två föräldramöten att arrangeras, i syfte att skapa gott samarbete med vårdnadshavarna. Det planeras också för en kvällsaktivitet för pedagogerna så att de lär känna varandra. Detta för att starten på förskolan Solrosen ska bli så bra som möjligt.

Några andra synpunkter eller tankar som ni vill förmedla?

- Detta är inte ok.
- Många tankar kring hur arbetet ska läggas upp.
- Det behövs en tydlig struktur och plan för hur flytten till förskolan Solrosen ska gå till. Det var skönt att få information om flytten dit.
- Personalen har en bra sammanhållning och känner sig trygga med varandra. Är lite rädda för "det stora". Synd att kommunen bara vill ha stora förskolor. Personalen vill bevara små enheter, en del barn har flyttat från större enheter till Prästkragens förskola.
- Personalen anser att de nya cheferna verkligen har gjort sitt bästa i denna situation.
- Fortlöpande information efterfrågas i syfte att kunna stötta pedagogerna och bemöta vårdnadshavarna. Kommunikation är jätteviktigt.

3. Barnkonventionen

Denna analys tar sin utgångspunkt i följande av barnkonventionens artiklar. Artikel 2,3 6 och 12 utgör de bärande principerna i barnkonventionen.

- Artikel 2. Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras.

- Artikel 3. Vid alla beslut som rör barn ska i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa.
- Artikel 6. Barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling.
- Artikel 12. Barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Hänsyn ska tas till barnets åsikter, utifrån barnets ålder och mognad.
- Artikel 24. Barn har rätt till bästa möjliga hälsa, tillgång till hälso- och sjukvård samt till rehabilitering. Traditionella sedvänjor som är skadliga för barns hälsa ska avskaffas.
- Artikel 28. Barn har rätt till utbildning. Grundskolan ska vara obligatorisk, kostnadsfri och tillgänglig för alla.

4. Analys och förslag till kompensatoriska åtgärder

I detta fall är bedömning av det enskilda barnets bästa inte möjligt, utan görs på gruppnivå, det vill säga vad som bedöms vara barnens bästa. Beslutet att avveckla Prästkragens förskola bedöms ha en omfattande påverkan då det gäller förskolebarnen, vårdnadshavarna och personalen.

Den kompensatoriska åtgärden handlar i detta fall om att erbjuda barn och personal på Prästkragens förskola att tillsammans flytta till Solrosens förskola. Fokus blir då att göra flytten så trygg som möjligt för barn och vårdnadshavare. I och med den gemensamma flytten till förskolan Solrosen för barn och personal torde det innebära goda förutsättningar för att barnen och deras vårdnadshavare ska kunna kännas sig trygga och att barnen kommer trivas på sin nya förskola.

Risken finns dock att en del barn kan komma att uppleva svårigheter i samband med flytten. För barn som generellt inte trivs i större sammanhang eller har svårt med förändringar kan det initialt tänkas föreligga risk för psykisk påfrestning, exempelvis stress (artikel 24) samt risken att inte trivas lika bra på en större förskola. I detta sammanhang är det angeläget att vara uppmärksam och på bästa sätt stötta det enskilda barnet och dess vårdnadshavare. Det kan eventuellt behövas anpassningar i verksamheten så att alla barn på förskolan har möjlighet att utvecklas och lära sig utifrån sina förutsättningar (artikel 2, 6 och 28). Det är med andra ord viktigt att ha detta i åtanke vid planering inför flytten. Här behöver såväl personal som vårdnadshavare vara delaktiga.

Utöver ovanstående är det viktigt att löpande gå ut med tydlig information gällande flytten till såväl personal som vårdnadshavare. Bristande kommunikation kan leda till onödig oro och stress bland både personal och vårdnadshavare, vilket i sin tur kan ha negativ inverkan på barnens välbefinnande.

Utifrån ett långsiktigt perspektiv bedöms beslutet om nedläggning av Prästkragens förskola vara i linje med barnens bästa (artikel 3). Prästkragens förskola är en liten enhet, utan tillagningskök, som bedrivs i lokaler som inte är helt ändamålsenliga. Avvecklingen är i linje med inriktningen att ersätta mindre förskolor i lokaler som inte är ändamålsenliga, med nya större enheter i ändamålsenliga lokaler.

Det är bildningsförvaltningens bedömning att större enheter i ändamålsenliga lokaler ger bättre förutsättningar för en kostnadseffektiv verksamhet med hög kvalitet. Större enheter kan ha tillagningskök, har bättre förutsättningar ur

bemanningsynpunkt och kan anställa personal med flera olika kompetenser. När det gäller de farhågor som ibland framförs när det gäller större enheter, att tryggheten för barnen skulle vara sämre än den är på mindre enheter, så motsägs det av bildningsförvaltningens erfarenheter. Även inom större enheter organiseras verksamheten för att skapa mindre sammanhang inom det stora. Enkätresultat visar att den upplevda tryggheten är hög på samtliga förskolor, oavsett storlek.

5. Återkoppling

Rektor ansvarar för återkoppling till personalen.

Bilaga 1

Frågor till rektorer och personal på förskolorna

- Hur upplever ni nuvarande situation, inför kommande nedstängning av förskolorna?
- Hur bedömer ni att barnen upplever situationen?
- Hur kan ni tillsammans göra för att barnens flytt till en annan förskola ska bli så bra och trygg som möjligt? Utifrån barnens bästa, vad anser ni är viktigt att fokusera på och varför?
- Några andra synpunkter eller tankar som ni vill förmedla?